

Î N C H E I E R E

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Vasilisa Proseanchina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Igor Flioștor împotriva Vasilisei Proseanchina, intervenient accesoriu Natalia Mazîlo cu privire la constatarea faptului acceptării moștenirii și la cererea reconvențională a Vasilisei Proseanchina împotriva lui Igor Flioștor și Nataliei Mazîlo, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Cahul cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 01 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Vasilisa Proseanchina și menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 18 iulie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 01 aprilie 2016, Igor Flioștor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Vasilisei Proseanchina, intervenient accesoriu Natalia Mazîlo cu privire la constatarea faptului acceptării moștenirii.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 09 martie 2012, a decedat tatăl său, Vasile Flioștor, iar masa succesorală rămasă după decesul acestuia, este compusă din casa de locuit cu terenul aferent amplasată în satul Manta, r-nul Cahul.

Menționează că, după deschiderea moștenirii, a avut grijă de casă, a prelucrat terenul, a achitat taxele și impozitele, fapte ce confirmă cu certitudine acceptarea de fapt a moștenirii, folosindu-se de masa succesorală ca un bun proprietar.

Relevă că, a depus la notarul public o cerere, prin care a solicitat eliberarea certificatului de moștenitor asupra masei succesorală rămasă în urma decesului tatălui său, însă a primit refuz pe motiv că, după decesul tatălui, Vasile Flioștor nu a fost deschis dosar succesoral, totodată, menționând că, la data de 14 noiembrie 2002, ultimul a întocmit testament pe numele Vasilisei Proseanchina.

Afirmă că, pârâta Vasilisa Proseanchina nu a acceptat moștenirea în urma decesului lui Vasile Flioștor, mai mult, aceasta nu s-a interesat care bunuri constituie masa succesorală, nu le-a administrat, manifestând un dezinteres față de masa succesorală.

Solicită constatarea faptului acceptării de către el a succesiunii legale deschise la data de 09 martie 2012, în urma decesului tatălui Vasile Flioștor.

La data de 30 mai 2016 Vasilisa Proseanchina a depus cerere reconvențională împotriva lui Igor Flioștor și Nataliei Mazîlo, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Cahul cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii testamentare.

În motivarea cererii reconvenționale, Vasilisa Proseanchina a indicat că, a locuit împreună cu Vasile Flioștor și a avut grijă de el.

Menționează că, în luna martie 2016, a aflat despre existența prezentului litigiu, iar ulterior, a primit de la notarul public o copie de pe testamentul nr. 11905 din 14 noiembrie 2002, conform căruia ea este unica moștenitoare a defunctului Vasile Flioștor.

Relevă că, fiind plecată peste hotarele țării, nu a cunoscut despre existența testamentului și despre faptul că, este unica moștenitoare, în caz contrar ar fi întreprins toate acțiunile de acceptare a moștenirii și administrarea bunului imobil.

Solicită constatarea faptului acceptării de către ea a succesiunii testamentare, rămasă după decesul lui Vasile Flioștor, conform testamentului nr. 11905 din 14 noiembrie 2002.

Prin hotărârea Judecătorei Cahul din 18 iulie 2016 a fost admisă acțiunea inițială și a fost constatat faptul acceptării succesiunii legale de către Igor Flioștor, a masei succesore rămasă după decesul tatălui său, Vasile Flioștor. A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională.

Prima instanță admitând acțiunea inițială, și-a argumentat concluzia prin faptul că, după decesul tatălui său, succesorul legal, Vasile Flioștor a acceptat succesiunea rămasă după defunct prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral și, anume, a administrat averea succesorală, a achitat impozitele și taxele locale, a îngrijit de casă și a prelucrat terenul aferent, făcând trimitere la prevederile art. 1517 alin. (2), (3) și (4) din Codul civil.

Respingând acțiunea reconvențională, prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, Vasilisa Proseanchina nu a prezentat probe, ce ar confirma faptul intrării acesteia în posesiunea patrimoniului succesoral, conform prevederilor legale, exercitării folosinței asupra bunurilor succesore, achitării cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală și a impozitelor, precum și nu a prezentat alte acte, ce demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 01 decembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Vasilisa Proseanchina și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 02 februarie 2017, Vasilisa Proseanchina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea

deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admiterea acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Menționează că, după decesul lui Vasile Flioștor și până în luna martie 2016, nu a cunoscut despre existența testamentului precum și faptul că este unica moștenitoare, în caz contrar, ar fi întreprins toate acțiunile de acceptare a moștenirii și administrarea bunului imobil.

Invocă că, despre existența testamentului a aflat din cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Flioștor, iar ulterior, a primit de la notarul copia testamentului nr. 11905 din 14 noiembrie 2002.

Relevă că, după aflarea existenței masei succesoriale, a achitat restanțele pentru energia electrică, fapt ce confirmă că, Igor Flioștor nu a îngrijit de casa de locuit, ci doar în perioada februarie-martie 2016, a colectat certificate, prin care a plătit taxele de stat și impozitele, având ca scop lipsirea ei de masa succesorală.

Atenționează că, testamentul nr. 11905 din 14 noiembrie 2002 nu a fost contestat și anulat, mai mult ca atât, intimatul, cunoscând despre existența acestuia, a omis termenul de contestare a testamentului, or, conform prevederilor art. 1473 din Codul civil, valabilitatea testamentului poate fi contestată, în temeiul condițiilor de nulitate a actelor juridice, de către moștenitorii legali și de alte persoane interesate, iar conform prevederilor art. 1474 alin. (1) din Codul civil, acțiunea privind declararea nulității testamentului poate fi intentată în termen de un an de la data deschiderii succesiunii.

Consideră eronată concluzia instanțelor de judecată precum că, argumentele invocate de către ea sunt declarative, deoarece din moment ce a cunoscut despre existența testamentului, a întreprins toate acțiunile legale pentru acceptarea moștenirii și îngrijire a masei succesoriale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Vasilisa Proseanchina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate

în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Vasilisa Proseanchina asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Vasilisei Proseanchina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Vasilisa Proseanchina se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic